

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221204927
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:1221204927.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloletú V. C., D.. XX.XX.XXXX, dieťa v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: matka - S. N., D.. XX.XX.XXXX, N. Š., S. XXX/XX, H.. Č.. Š., C. XX, zastúpená JUDr. Ernestom Csongom, advokátom, Dunajská Streda, Jesenského 5026/13a a otec - H. C., D.. XX.XX.XXXX, N. W. U., G. XXX/XX, zastúpený JUDr. Martou Urbánkovou, advokátkou, Bratislava, Šafárikovo nám. 2, na návrh matky o úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

Súd maloletú V. C., D.. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matke. Zastupovať maloletú a spravovať jej majetok sú oprávnení obaja rodičia.

Otec je povinný platiť na výživu mal. V. sumu 250 eur mesačne počnúc dňom 05.10.2021 do 31.12.2022 a od 01.01.2023 sumu 200 eur mesačne, vždy do 25. dňa mesiaca vopred k rukám matky.

Dlh na zročnom výživnom vznikol otcovi za obdobie od 05.10.2021 do 30.09.2023 v sume 934 eur. Súd povoľuje otcovi dlh na výživnom splácať mesačne spolu s bežným výživným v splátkach po 40 eur, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd upravuje styk otca s maloletou V. nasledovne:

Otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom každú stredu v čase od 16.00 h do 18.00 h v prítomnosti matky a každú párnú nedeľu roka vždy od 16.00 h do 19.00 h.

Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase dieťa otcovi odovzdať, otec je povinný v stanovenom čase dieťa matke vrátiť, v mieste bydliska dieťaťa.

Pokiaľ sa z vážnych dôvodov nemôže styk otca s dieťaťom uskutočniť, sú povinní rodičia sa o tomto dôvode navzájom informovať, najneskôr 18 hodín pred začiatkom styku.

Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

(1) Návrhom zo dňa 05.10.2021 (doplneným podaním z 31.08.2022) sa matka maloletého dieťaťa domáhala úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletej tak, aby súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti, otec zaviazal k plateniu výživného sumou 500 eur mesačne a upravil styk otca s maloletou - navrhla každú sobotu v rozsahu jednej hodiny v prítomnosti ďalšej osoby, v priebehu konania návrh v tejto časti pozmenila na dva dni v týždni - stredu a nedeľu. Návrh odôvodnila tým, že s otcom dieťaťa viedli spoločnú domácnosť v ňou prenajatom byte v N., na chod spoločnej domácnosti však neprispieval, bol nezamestnaný a prácu si ani nehľadal, až v auguste 2020 sa riadne zamestnal, na spoločnú domácnosť

však prispieval veľmi nízkou sumou. Po narodení dieťaťa si otec nevytvoril k nemu žiadny citový vzťah, ani prejavil oň skutočný záujem, z toho vznikali nedorozumenia, nevedeli sa zhodnúť ani v základných otázkach partnerského spolužitia, až otec v marci 2021 spoločnú domácnosť opustil. Na určitý čas sa pokúsili o nápravu vzťahu, po krátkom čase otec spoločnú domácnosť opustil natrvalo. Od narodenia dieťaťa otec maloletej prispel dvoma baleniami plienok, sušeného mlieka, jednej výživy a jednej hračky. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Svoje mesačné výdavky vyčíslila na 725 eur, vrátane nájmu bytu (400 eur, násl. 500 mesačne), na maloletú uviedla bežné mesačné výdavky sumou 180 eur (strava 90 eur, oblečenie 30 eur, hygienické potreby 60 eur). V doplňujúcom podaní poukázala na to, že sa výdavky na dieťa medzičasom značne zvýšili, keď maloletej bola zistená kožná porucha, tiež vplyvom inflácie a zvýšenia cien za zvýšili výdavky aj na strave dieťaťa o 30 eur a na oblečení a hygienických potrebách o 20 + 20 eur, výdavky matky sa zvýšili na 875 eur. K stretnutiam otca s dieťaťom doplnila, že otec je nedochvilný, nevyužíva dohodnutý čas v plnej miere a zo stretnutí odchádza predčasne, pri maloletej väčšinou pôsobí nervózne a používa vulgarizmy, ani pri jednom stretnutí neprinesol dieťaťu žiadnu malú hračku, sladkosť či ovocie, v apríli a júni na stretnutí s dieťaťom ju otec fyzicky napadol.

(2) Otec sa k návrhu vyjadril písomne podaním zo dňa 06.12.2021 tým, že nesúhlasí s návrhom matky, jej tvrdenia v návrhu sa nezakladajú na pravde. Matka uviedla náklady na dieťa vo výške 180 eur, náklady si rodičia delia v jednej polovici, čo činí 90 eur a preto nesúhlasí s návrhom na výživné 500 eur. Jeho hodinová mzda predstavuje 6,30 eur pri odpracovanom časovom fonde 37,5 h za týždeň.

Navrhol zveriť dieťa do starostlivosti matke, určiť mu výživné sumou 200 eur mesačne, styk navrhol upraviť na stredu a sobotu v rozsahu od 15. do 18.tej hodiny.

V priebehu konania navrhol určiť mu výživné sumou 150 eur s poukazom na aktuálny príjem, upraviť rozsah styku s dieťaťom na páry víkend od piatka do nedele a počas nepárneho týždňa v utorok a vo štvrtok poobede, bez prítomnosti matky.

(3) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, svedka, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(4) Matka vypovedala, že stále je na rodičovskej dovolenke, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Príjem má len z rodičovského príspevku a poberá prídavok na dieťa. Je nemajetná. S dieťaťom býva v prenajatom byte, v starostlivosti aj finančne jej pomáhajú jej matka, jej sestra a krstní rodičia dieťaťa. Dieťa sa stravuje riadnou stravou, denne mu varí. Pre silný ekzém malo kožné problémy, v súčasnosti užíva predpísané lieky s odhadom 30 eur mesačne, naďalej je plienkované s výdavkom 12 eur na 3 dni na plienkach. Nájomné platí 520 eur mesačne. Príležitostne má príjem výpomocou na spoločenských akciách poriadaných v penzióne partnera jej matky 50 až 100 eur mesačne, oblečenie po dieťati predáva. Otec začal platiť výživné až po nariadení neodkladného opatrenia sumou 100 eur mesačne, styk otca s dieťaťom bol predbežne upravený ešte v konaní prebiehajúcim v Bratislave na stredu a nedeľu, otec sa však nedostavoval pravidelne a často vynechával stretnutia, pritom, keď sa aj dostavil, niekedy ostal 15 minút, niekedy vydržal hodinu. Otec dieťaťa sa k dieťaťu nevie správať, nepozná jeho režim. Pri týchto stretnutiach vznikali medzi rodičmi vážne konflikty aj s fyzickým napadnutím.

Rodičovský príspevok sa od 01.08.2023 poskytuje vo výške 473,30 eur mesačne (do júla t. r. vo výške 412,60 eur a do decembra 2022 vo výške 383,80 eur mesačne, do decembra 2021 ho matka poberala (od júla) vo výške 378,10 eur mesačne). Prídavok na dieťa predstavuje t. č. 60 eur mesačne, do 30.06.2022 bol poskytovaný v sume 25,88 eur a do 31.12.2022 v sume 30 eur mesačne .

Od februára 2022 bývala matka s dieťaťom v prenajatom byte, ku ktorému nájomnú zmluvu uzavrela na dobu jedného roka jej matka (svedkyňa), nájom bol dohodnutý na 520 eur mesačne vrátane výdavkov na bývanie. V súčasnosti býva matka s dieťaťom v byte patriacom jej matke, aj so svojou sestrou, náklady spojené s bývaním (od júla t. r.) predstavujú 175 eur mesačne (elektrina, zálohové úhrady správcovi bytového domu), podieľa sa na nich v polovici.

Maloletej bola zistená alergia na zvieraciu srst', prejavujúca sa dermatitídou celého tela. Je v starostlivosti dermatológa a alergiológa. V období mesiacov máj-jún matka nakúpila lieky v sume celkom 30 eur. Podľa lekárskeho správ kožnej lekárky z januára a marca t. r. má predpísané lieky a krémy na dlhodobé užívanie. Maloletá bola prijatá do predškolského zariadenia - s poplatkom 20 eur mesačne, stravným 2,50 eur denne a poplatkom ZRŠ 40 eur na rok. Navštevovať škôlku začala od septembra, postupnou adaptáciou.

(5) Otec vo svojej výpovedi uviedol, že (17. augusta 2022) ukončil pracovný pomer z dôvodu to, že mieni odcestovať za prácou do Anglicka, kde má rodinu. Je nemajetný, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá.

Pri stretnutiach s dieťaťom vyžaduje aj prítomnosť matky, pretože sa od nej chce informovať o dieťati a práve z jej strany vychádzajú fyzické a slovné útoky. Prítomnosť starej matky pri stretnutí s dieťaťom mu prekáža, nevie sa riadne venovať dieťaťu. Býva u svojej starej matky, na bývanie prispieva sumou 125 eur mesačne.

Otec za obdobie od septembra 2021 do augusta 2022 vykázal príjem v priemere 1.144,41 eur mesačne (11,5 mesiaca), k tomu predložil dohodu o skončení pracovného pomeru, od 18.08.2022 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie na úrade práce. Podpora v nezamestnanosti mu bola poskytovaná Sociálnou poisťovňou, v priemere (4,5 mesiaca) 744,67 eur mesačne. Od januára t. r. je zamestnaný, za mesiace február až august vykázal príjem v priemere 912,75 eur mesačne.

(6) Uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 28P/5/2022-16 zo dňa 24.01.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol otec zaviazaný k plateniu výživného sumou 100 eur mesačne.

Podľa zápisnice z informatívneho výsluchu rodičov maloletej konaného dňa 29.03.2022 v budove súdu v Bratislave bola rodičom odporučená služba detského psychológa k schopnosti dohodnúť režim stretávania dcéry s otcom a zároveň sa rodičia dočasne dohodli na stretnutiach otca s dieťaťom každú stredu a sobotu za prítomnosti matky a na výživnom zo strany otca 200 eur mesačne.

(7) Procesný opatrovník prešetril u matky výchovné prostredie. Zo správy spísanej dňa 09.09.2022 vyplýva, že s dieťaťom býva v dvojizbovom nájomnom byte, dieťa má zabezpečené všetky veci osobnej potreby a vytvorené vhodné podmienky pre pokojný spánok a na hranie, v byte bol poriadok a hygiena na dobrej úrovni, so záverom, že matka má vytvorené dobré podmienky pre výchovu dieťaťa.

Podľa správy zo šetrenia výchovného prostredia u otca spísanej dňa 20.09.2023 má otec vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie riadneho vývoja dieťaťa, býva v päťizbovom rodinnom dome u svojej starej matky, výdavky na bývanie predstavujú spolu 280 eur mesačne. Otec má k dispozícii pre seba priestranú veľkú izbu s možnosťou zabezpečenia samostatného lôžka pre dieťa, okolo domu je veľký dvor so záhradou, v domácnosti sú tri psy stredného veku.

Navrhol dieťa zveriť do starostlivosti matke, otcovi určiť výživné, styk otca upraviť bez prítomnosti matky.

(8) Svedkyňa S. S., stará matka maloletej zo strany matky, vo svojej výpovedi uviedla, že sama hľadala bývanie pre matku s dieťaťom, a to z dôvodu, že v Bratislave jej vedeli len s ťažkosťami pomáhať so starostlivosťou o dieťa. Príjem má 500 až 700 eur mesačne, z toho mesačne 300 až 400 eur poskytuje ako finančnú pomoc matke dieťaťa, pričom jej finančne vypomáha aj ďalšia dcéra svedkyne. Poskytovanie finančnej pomoci predpokladali už pri uzavretí nájomnej zmluvy. O fyzickom napadnutí matky maloletej zo strany otca vie z telefonátu svojej dcéry, z ktorého dôvodu svedkyňa ihneď zašla k otcovi na adresu jeho bývania, ktorý jej to potvrdil. Zúčastnila sa viacerých stretnutí otca s dieťaťom, je mu potrebné telefonovať a zisťovať, či vôbec príde a kedy príde za dieťaťom, upozorňuje ho na to, aby pred dieťaťom nekričal ani používal vulgarity, niekedy stretnutie ukončí už po pätnástich minútach a bezdôvodne odíde, nechce sa hrať s dieťaťom v piesku, aby sa neušpinil, nechce dávať pozor na dieťa pri šmykľavke.

(9) Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane. (§ 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. (§ 28 ods. 1, 2 zák. o rodine)

Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (§ 65 ods.1 zák. o rodine)

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne

na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde. (§ 24 ods. 4, 5 zák. o rodine)

(10) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(11) Pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba.

Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

(12) V danom prípade ide o dieťa vo veku necelých 3 rokov, matka má na dieťa bežné výdavky primerané jeho veku (podľa vyčíslenia matkou 250 eur mesačne - cca 8 eur/deň), spojené však s vyššími nákladmi na hygienické potreby (plienky), zvýšené výdavky na starostlivosť boli preukázané v súvislosti s liečivami ohľadne ekzému a alergie cca 20 eur mesačne, od septembra s návštevou škôlky - 23,30 eur + stravné. V otázke zverenia dieťaťa jednému z rodičov, v danom prípade matke, nevznikol medzi rodičmi žiadny spor, výrok o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matke vyhlásený rozsudkom č. k. 12P/4/2022-142 zo dňa 12.10.2022 nebol napadnutý odvolaním.

(13) Oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok trvá aj keď rodičia prerušili spolužitie. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované, ide len o úpravu výkonu týchto rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa. Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa však rodičia mali dohodnúť. Ak by sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Súdu nebol preukázaný (ani tvrdý) dôvod, pre ktorý by mal byť niektorý z rodičov v tomto rozsahu obmedzený a preto rozhodol, že obaja rodičia budú zastupovať maloletú a spravovať jej majetok.

(14) Obaja rodičia sú nemajetní, bývanie majú zabezpečené za pomoci príbuzných, nemajú ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matkou vyčíslené výdavky na maloletú zodpovedajú v prevažnej miere jej veku a jej odôvodneným potrebám. Vyživovaciu povinnosť otca súd upravil s prihliadnutím na (základné) odôvodnené potreby dieťaťa daného veku, berúc do úvahy aj zvýšené výdavky, ale aj na schopnosti a možnosti otca. Otec bol riadne zamestnaný, nepreukázal vážny dôvod ukončenia pracovného pomeru (tvrdil odchod do Anglicka za prácou), preto súd vychádzal pri určení výšky výživného (250 eur mesačne) z jeho príjmu pred vzdaním sa výhodného zamestnania, v tom čase bolo platenie takejto sumy v jeho možnostiach a schopnostiach dosiahnuť, až do času, kým sa riadne opäť nezamestnal, pričom netvrdil ani nepreukázal žiadne významné výdavky - len bežné (napr. v súvislosti s bývaním, účel splácaného úveru, príp. s riešením jeho zdravotného stavu, ...), na ktoré je potrebné prihliadať pri určení výšky výživného. Na druhej strane matka, ktorá však zabezpečuje dieťaťu bývanie - v súčasnosti s výdavkom cca 90 eur na mesiac a doposiaľ aj celodennú starostlivosť o maloletú (čím svoju vyživovaciu povinnosť vyvažuje), napriek vykázanému príjmu špecifikovala mesačné výdavky na bývanie v neprimerane vyššom rozsahu, než jej vlastný príjem dovoľuje, čo preukazuje vyššiu životnú úroveň, než je schopná zabezpečiť, finančne jej k znášaniu týchto výdavkov podľa výpovede svedkyne pomáhali príbuzní. Tu však musí súd jednoznačne konštatovať, že matka tvrdila výdavky na bývanie výrazne nad svoje možnosti, pokiaľ aj počítala s pravidelnou finančnou pomocou príbuzných, nemôže žiadať od otca, aby sa na takejto životnej úrovni matky podieľal, súd preto neprihliadol na značné výdavky na nájmu bytu, v ktorom s dieťaťom v skoršom štádiu konania bývala. Schopnostiam a možnostiam otca vzhľadom na vykázaný príjem a oproti tomu odôvodneným potrebám maloletej sa tak súdu javí primeraná suma na výživnom, ktorou sa má podieľať na starostlivosti o dieťa aj otec suma 200 mesačne, bez potenciálneho ohrozenia jeho vlastnej výživy a existencie. Povinný rodič musí vynaložiť všetky svoje sily a schopnosti na zabezpečenie výživného pre svoje dieťa. Výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča (vrátane úverového zaťaženia). Pri úprave výšky výživného súd prihliadol tiež na to, že v zmysle rozhodovacej súdnej praxe má orientačné rozpätie pre určenie výšky výživného povinného rodiča predstavovať podiel na výžive približne v rozsahu 20% až 30% z priemerného čistého mesačného príjmu (s možnosťou rôznych modifikácií, najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností, potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb), čo v prípade otca v súčasnosti predstavuje rozsah 180 až 270 eur mesačne (na jedno dieťa). Výživné súd určil na spodnej hranici tohto rozsahu, táto suma postačuje na pokrytie nákladov na dieťa, ako ich uviedla matka.

(15) Vyživovaciu povinnosť otcovi súd určil späťne, a to od podania návrhu, už v tom čase bol návrh na určenie výživného dôvodný, nakoľko dovtedy nedošlo k žiadnej súdnej úprave rodičovských práv a povinností, a otec výživné dovtedy ani dobrovoľne neplatil. Otcovi od podania návrhu do rozhodnutia o výživnom vznikol na výživnom dlh za obdobie 14 celých mesiacov (x 250 eur) a 27 dní mesiaca október 2021 (- 250/31 x 27), ďalej 9 mesiacov t. r. x200 eur, súd však započítal úhrady otca na výživnom počas konania (2.000 eur) a vymožené čiastky na výživnom v exekúcii (spolu 2.333,75 eur). Dlž súd otcovi povolil splácať, výšku splátok určil tak, aby približne do dvoch rokov najneskôr bol dlh splatený, dlhšie časové obdobie nie je v záujme dieťaťa, ako aj matky, ktorá doposiaľ znášala náklady na starostlivosť o dieťa sama. Je vylúčené, aby samotná matka zo svojho príjmu za podpory rodiny v celom rozsahu vyživovala maloletú výlučne sama, pričom o túto sa aj osobne stará a zabezpečuje pre ňu všetky veci

dennej potreby, vykonáva pre ňu všetky činnosti v súvislosti s jej osobnou starostlivosťou (nákupy, varenie, pranie atď.), doprevádza ju na všetky lekárske vyšetrenia, a to bez akéhokoľvek finančného (či osobného) podieľania sa otca maloletej. Súd má za to, že otec zo svojho príjmu je schopný splátky v určenej výške platiť.

(16) Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP) ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

(17) Podľa § 25 ods. 1 zák. o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Podľa ods. 2 ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

(18) Súd zdôrazňuje, že prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí je záujem dieťaťa (tu poukazuje na článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa), pričom v záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrástalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovali k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva. Rodičia sa musia naučiť vzájomne komunikovať, budú sa stretávať minimálne pri preberaní dieťaťa, k čomu súd poukazuje a upozorňuje rodičov na to, že aj priemerne empatické dieťa sa v prítomnosti dvoch nepriateľských rodičov nemôže cítiť dobre a jeho nechť ublížiť niektorému z milovaných rodičov kladie na jeho psychiku ďalšie neúmerné požiadavky, ktoré dieťa zaťažujú a môžu ho ohrozovať v jeho zdravom vývoji. Súd apeluje na oboch rodičov, aby uprednostnili záujem dieťaťa nad svojimi záujmami a pokúsili sa v otázkach úpravy výkonu rodičovských práv k maloletému dieťaťu dospieť k modelu, ktorý uprednostní záujem dieťaťa a zároveň bude rešpektovať i práva oboch rodičov, ktorí sú si v rozsahu a výkone rodičovských práv rovnocenní.

(19) V súčasnosti podľa vyjadrenia matky pri stretnutiach dieťaťa s otcom neprejavuje žiadne traumatické problémy, dieťa je pokojné, vníma svojho otca. Stretnutia sú realizované v prítomnosti matky alebo ňou poverenej osoby, čo sa javí rušivým elementom pri interakcii dieťaťa s otcom a nepomáha rozvoju ich vzájomnej citovej väzby. Je jednoznačne v záujme dieťaťa, aby udržiavalo naďalej úzky kontakt s oboma rodičmi, pre svoj zdravý vývin potrebuje však aj kooperatívny vzťah medzi rodičmi, aj keď rodičia ako partneri už spolu nežijú. Podľa názoru súdu je potrebné podporovať vzájomný vzťah otca s dieťaťom, čomu napomôže aj jeho samostatná osobná starostlivosť o dieťa, pričom dieťa je už dostatočne zrelé na to, aby strávilo istý čas s otcom osamote. Preto súd upravil rozsah styku tak, aby mal otec priestor sám v určenom časovom rozsahu stýkať s dieťaťom, pripraviť mu vlastný program, aj s návštevou jeho domácnosti. Tu však súd pripomína potrebu pravidelnosti a včasnosti využívania poskytnutého priestoru, tiež zistenú alergiu dieťaťa a s tým súvisiace kožné problémy, pre ktoré je potrebné zabezpečiť minimalizáciu kontaktu dieťaťa so psami. Na rozvoj vzájomnej väzby a budovania dôvery dieťaťa voči otcovi však trojročnému dieťaťu nepostačuje iba dvojtyždňový víkendový interval, preto (aj v znení návrhov rodičov) súd styk upravil aj počas každého týždňa v stredu, kedy však dieťa navštevuje škôlku, čo je preň samo osebe nová situácia, preto súd usúdil, že je vhodné, aby (prinajmenšom spočiatku) chodili pre dieťa rodičia spoločne, tak budú mať príležitosť aj pracovať na zlepšení komunikácie pred dieťaťom a informovať sa navzájom o potrebách a stave dieťaťa. Je na rodičoch, aby aj v prípade rozpadu partnerského vzťahu obaja vytvorili pre svoje dieťa prostredie, v ktorom sa cíti bezpečne, s istotou sa môže vyvíjať, rozvíjať a upevňovať s oboma rodičmi citové väzby a najmä sa od rodičov prirodzene učiť ako od dôveryhodných modelov všetkému, čo bude živote potrebovať.

(20) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(21) O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v znení § 52 CMP, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania a zo strany žiadneho z účastníkov nebola náhrada trov konania navrhnutá, pričom súd nezistil ani naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia pre inú ako peňažnú povinnosť podľa § 370 a nasl. CMP.